

SVATEBNÍ CEANEM V BANGLADĚŠI I - 4

Ášter 15, 15 duben 2014

Všichni jsme jednou konali a tak se přibližili i konec dlouhé bangladéšské svatby a datum našeho odjezdu. Ale s ním bohužel i náš první hartal. Hartaly jsou specialitou těchto částí světa a většinou se překládají slovy jako "výtržnost", "stávka", nebo "nepokoje". Ale ono to není tak jednoduché.

Hartal je totiž výtržnost přemýšlená. Naplánuje ji zpravidla nějaká politická strana nebo odborová centrála za účelem protlačení svých požadavků. Začíná to obvykle zdánlivě nevinným prohlášením, že například nebudou jezdit dva dny taxíky a budou zavazňeny obchody s potravinami. Taxikáři i obchodníci pro něco takového nemají přirozené pochopení a tak vyjdou do ulic přiznanci politické strany nebo odboru ozbrojení železnými molotovovými koktejly, aby je přeměsvali. A brzy hočí auta i budovy. Často i umírají lidé. Náš první hartal v Chittagongu byl jen jednodenní a kromě našich autobusů se prý nic tak moc nestalo. Přesto jsme byli našimi hostiteli požádáni, a pokud možno nevycházíme do ulic. Vyptával jsem se otce nevlasty, Alfreda, na spousta věcí ohledně bahného života v Bangladéši, na politiku i historii. Alfred má několikrát ujistil, že má svou zem a že by ji za nic jiného neměnil. I když je křesťan, se svými muslimskými sousedy vychází dobře a má mezi nimi nejlepší kamarády.

Co ho trvá, je politická nestabilita a hartaly, které nesmírně poškozují ekonomiku země i vyhlídky na budoucnost. A také vysoká zločinnost, která se neprojevuje ani tak moc násilím, jako spíše krádežemi. Například své auto musí na noc zamýkat do jakési velké klece, i když je zaparkováno na dvoře za zameřenou branou a vysokou zdí. Protože by někdo mohl tu ze přelést a ukrást třeba kola... Alfred mi také vypráví o historii své země, o nezávislosti. Indie se brzy po svém osamostatnění rozpadla na část, kde žijí hlavně hinduisté a na dvě části obývané muslimy. Ty dvě části utvořily jediný stát zvaný Pákistán, ale přetvářka byla v tom, že spolu neměly kromě náboženství absolutně nic společného. Ani kulturu, ani jazyk, ani společné hranice. Západní a Východní Pákistán byly od sebe vzdálené několik tisíc kilometrů, ale hlavní město, vláda a všechny důležité instituce, byly v západní části. Brzy proto na východě došlo k prvním demonstracím za nezávislost, které byly krvavě potlačeny. Situaci zhoršilo rozhodnutí vlády o tom, že jediným úředním jazykem bude Urdu, kterým prakticky nikdo ve Východním Bengálsku nemluví. Došlo k válce, ve které si Bengálci (Bangla) svou nezávislost nakonec vybojovali.

Přítel nás se rozloučil s Chittagongem i všemi hodnými lidmi, které jsme za ten týden poznali. Všichni jsme se shodli na tom, že si připadáme jako členové jedné rodiny. Jeli jsme moderním, klimatizovaným vlakem do hlavního města Dhaky a brzy jsme po všech oslavách usnuli.

Vzbudil nás pan vodník oznámením, že vlak vykolejil. Nechtěl se ale nákladní vlak přeměd námi. Bylo nám přeměeno, že jsme za polovinou cesty ve městě zvaném Comilla a že nikdo netuší, kdy se zas pojedou. Ruth a Charles navrhli své mobily a už za dvě hodinky jsme seděli v soukromém minibusu směřem na Dhaku. Dobře jsme udělali, protože trať stala zavazňená ještě 3 dny. Odjezd z nádraží byl docela srand jsme byli obklopeni davem lidí, pro které byl pohled na cizince asi značně exotický, neboť nám s chutí civěli přeměmo do očí.

Cestu do Dhaky nám tahle nepřijemnost s vykolejením díky přítelovému provozu na silnicích prodloužila ale 8 hodin a tak jsme dorazili do hotelu, který byl nedaleko Charlesova bytu, přání zničení.

Náš vodní plán byl zůstat v Dhace 2 dny, podniknout strastiplnou několikahodinovou cestu na nádraží, koupit lístky na vlak do Kalkaty, jet zpátky do hotelu a o den později znovu na nádraží. Tedy dohromady asi 12 hodin taxikem. Jinak to prý nejde, jízdenka se musí koupit den přeměem. K tomu jsme se dozvěděli, že začíná další tentokrát požadný hartal, jehož cílem budou obchody, obchodní domy, autobusy a - vlaky. Též jsme zjistili, že jsme jen 2 kilometry od letiště a že si přeměes internet mážeme koupit letenky za pouhých 50 dolarů na osobu. A tak na přeměem. Druhý den jsme se na letišti rozloučili s našimi yukonskými kamarády. Marlen, Wendy, Cynthia a Greg letěli zpátky domů. Novomanželé na svatební cestu do Thajska. Ve frontě u přeměepřeky letecké společnosti jsem zaslechl jakýsi slovanský jazyk, dál se do přeměem a ony to byly 4 starší dámy z Polska, které se vydaly jen tak, samy, nadivoko do Asie. V Bangladéši chtěly zůstat ještě týden, ale jejich konzul jim přeměekl, že bude "bardzo velký kravál" a doporučil jim přeměedásný ústup. Shodli jsme se s nimi na tom, že Bangladéš je značně exotická země se spoustou dobrého jídla a hodnými lidmi. A že je turistikou zatím zcela nedotčená - ovšem bohužel, že je tomu tak z velice dobrých důvodů. A pak už nás Boeing 777 odnášel směrem

S ženichem a nevěstou jsme se znovu setkali v Bangkoku. Byli na cestě zpět do Dhaky a vypadali po městě libálně, velice šťastné a spokojené. A víte, kdy je uvidíme přeměem? Tuto otázku přeměletí, aby přeměili léto zde - Yukonu. MIKIN S CHOTÍ, šťastně zpátky doma